

Rapport 2021:12

Fungerar Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter?

IAF:s tillsyn

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) ansvarar för tillsynen över arbetslöshetsförsäkringen. Vi granskar arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden som rör arbetslöshetsförsäkringen, återkallande av anvisning till arbetsmarknadspolitiska program och utbetalning av statsbidrag till arbetslöshetskassorna. Vi granskar även Arbetsförmedlingens respektive Försäkringskassans handläggning av ärenden som rör sanktioner inom aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen och etableringsersättningen.

Vi verkar för att de aktörer vi har tillsyn över ska tillämpa bestämmelserna i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor och i tillhörande förordningar och föreskrifter likformigt och rättvist, och för att säkerställa att arbetslöshetsersättning bara betalas ut till de personer som är berättigade till det.

Vi för statens talan i domstol och utfärdar föreskrifter inom arbetslöshetsförsäkringens område. Vi följer även utvecklingen inom våra tillsynsområden och tar de initiativ till åtgärder som denna uppföljning ger anledning till.

Förord

Arbetsförmedlingen ansvarar för kontrollen av arbetssökande som får arbetslöshetsersättning. Kontrollen ska säkerställa att arbetssökande uppfyller de krav som ställs i bestämmelserna om rätt till ersättning. IAF har granskat Arbetsförmedlingens automatiska och riskbaserade samt manuella granskning av aktivitetsrapporter. Granskningen är avgränsad till Arbetsförmedlingens arbete med att granska aktivitetsrapporter som arbetssökande har skickat in digitalt.

Avsikten med IAF:s rapport är att synliggöra styrkor och brister i Arbetsförmedlingens hantering och granskning av aktivitetsrapporter. Därigenom får Arbetsförmedlingen ett underlag som stödjer myndighetens fortsatta arbete med kontrollfunktionen.

Arbetsförmedlingen har fått möjlighet att faktagranska sammanfattningar från intervjuer och relevanta delar av rapporten.

Granskningen har genomförts av Kerstin M Claesson, Marika Holmqvist, Patric Lindh, Linda Nokkoudenmäki och Tuula Forsberg. I arbetet har även Jessica Edelbro Laurell, Christel Johansson och Ulf Staffansson deltagit. Rapporten föredrogs av Tuula Forsberg. Biträdande generaldirektören vid IAF har fattat beslut i ärendet.

Katrineholm den 8 oktober 2021

Annelie Westman
Biträdande generaldirektör

Tuula Forsberg
Granskningsledare

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen införde en automatisk och riskbaserad granskning av aktivitetsrapporter i september 2019. Samtliga aktivitetsrapporter kontrolleras automatiskt. Om ett antal kriterier är uppfyllda, exempelvis att antalet sökta arbeten ligger inom ett godkänt intervall och obligatoriska aktiviteter är genomförda markeras aktivitetsrapporterna som granskade automatiskt. Om kriterierna för automatisk granskning inte är uppfyllda sorterar Arbetsförmedlingen ut aktivitetsrapporterna till manuell granskning.

Kontrollhandläggare på enheterna Granskning och kontroll granskar sedan mars 2020 aktivitetsrapporter manuellt ur ett kontrollperspektiv. Det innebär att aktivitetsrapporterna granskas för att se om den arbetssökande aktivt har sökt lämpliga arbeten och i övrigt uppfyller villkoren för arbetslöshetsersättning.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har granskat om Arbetsförmedlingens automatiserade och manuella kontroll av aktivitetsrapporter fungerar utifrån ett kontrollperspektiv. De metoder som IAF har använt är ärendegranskning, intervjuer och uttag av statistik från IAF:s statistik- och tillsynsdatas. Granskningen är avgränsad till att omfatta aktivitetsrapporter för arbetssökande som hade möjlighet att ansöka om arbetslöshetsersättning.

Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter fungerar i stora delar tillfredsställande

IAF bedömer att Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter fungerar tillfredsställande i stort. Granskningen visar att:

- Arbetsförmedlingens kriterier för den automatiska och riskbaserade granskningen fungerar i stort
- Arbetsförmedlingens manuella granskning av aktivitetsrapporter oftast sker enhetligt
- tiden från inskickad aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingens granskning har minskat till en rimlig nivå
- Arbetsförmedlingen kvalitetssäkrar kontrollen av aktivitetsrapporter
- Arbetsförmedlingen har ökat kravet på antalet sökta arbeten.

Men IAF har också identifierat en brist och ett antal utvecklingsområden i Arbetsförmedlingens granskning av aktivitetsrapporter.

Arbetsförmedlingen borde ha skickat fler underrättelser

IAF riktar en anmärkning till Arbetsförmedlingen

- för att Arbetsförmedlingen inte skickade alla underrättelser till arbetslöshetskassorna som de borde ha skickat med anledning av innehållet i aktivitetsrapporterna.

IAF:s bedömning baseras på resultat från ärendegranskningen när den arbetssökande enligt aktivitetsrapporten inte hade sökt några arbeten eller när det sökta arbetet var identiskt med ett arbete som hade redovisats i föregående månads aktivitetsrapport. Utifrån Arbetsförmedlingens egna kriterier för när en underrättelse ska skickas, bedömer IAF att Arbetsförmedlingen borde ha skickat ytterligare drygt 1 000 underrättelser till arbetslöshetskassan på grund av att den arbetssökande inte hade varit aktivt arbetssökande.

IAF bedömer också att om Arbetsförmedlingen hade granskat fler aktivitetsrapporter manuellt hade antalet skickade underrättelser varit fler. Den bedömningen baseras på att 1,6 procent av aktivitetsrapporterna som ingick i Arbetsförmedlingens stickprov i december 2020 ledde till en underrättelse för att den arbetssökande inte hade varit aktivt arbetssökande. Aktivitetsrapporterna i stickproven uppfyller Arbetsförmedlingens kriterier för att granskas automatiskt, men sorteras ändå ut för manuell kontroll. IAF bedömer att det är sannolikt att motsvarande andel av de aktivitetsrapporter som inte sorteras ut för kontroll borde ha lett till en underrättelse.

Om underrättelser inte skickas till arbetslöshetskassorna, kan inte arbetssökande som missköter sig utredas för sanktion och den handlingskorrigerande effekten uteblir. Det kan leda till att arbetslöshetsersättning betalas ut felaktigt och att arbetssökande inte behandlas lika.

Utvecklingsområden för Arbetsförmedlingens granskning av aktivitetsrapporter

IAF har bland annat identifierat följande områden som vi föreslår att Arbetsförmedlingen ska se över:

- Det finns en risk att det tar lång tid innan Arbetsförmedlingen identifierar arbetssökande som behöver stöd.
- Arbetsförmedlingens kontroll försvåras när arbetssökande kan redovisa sökta arbeten utanför gällande rapporteringsperiod.
- Arbetsförmedlingens information till arbetssökande om sökintervall är i vissa fall otydlig.

Som ett led i IAF:s uppföljning ska Arbetsförmedlingen skriftligt redogöra för vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av den brist som IAF redovisar i rapporten.

Innehåll

1	Inledning	8
1.1	Syfte och frågeställning	8
1.2	Metod	9
1.2.1	Urval till ärendegranskningar	9
2	Bestämmelser och rutiner för Arbetsförmedlingens arbete med handlingsplaner och aktivitetsrapporter	10
2.1	Bestämmelser för handlingsplaner och aktivitetsrapporter	10
2.1.1	Aktivt arbetssökande i förarbeten och rättspraxis	11
2.2	Arbetsförmedlingens rutin för kontroll av sökta arbeten	12
2.3	Rutin för och utveckling av den automatiska granskningen av aktivitetsrapporter	12
2.4	Fokusyrke och sökintervall	13
3	Resultat från intervjuer med enheterna Granskning och kontroll	15
3.1	Enheterna Granskning och kontrolls arbete med att granska aktivitetsrapporter	15
3.1.1	Stöd vid granskning av aktivitetsrapporter	16
3.1.2	Aktivitetsrapporter innehåller mer än sökta arbeten	17
3.1.3	Bedömning av om de sökta arbetena är lämpliga	18
3.1.4	Ansvarsfördelningen mellan kontrollhandläggare och arbetsförmedlare fungerar väl enligt kontrollhandläggarna	19
3.1.5	Kompletterande uppgifter till aktivitetsrapporter	19
4	Statistik om aktivitetsrapporter	20
4.1	Många aktivitetsrapporter att granska	20
4.1.1	Högre andel kvinnor än män fick sin aktivitetsrapport manuellt granskad	21
4.1.2	Tiden mellan inskickad aktivitetsrapport och granskning har minskat	22
4.2	Statistiken visar felaktigheter i den automatiska granskningen av aktivitetsrapporter	23
5	Resultat från ärendegranskning av automatiskt granskade aktivitetsrapporter	24
5.1	Granskningen av aktivitetsrapporter följde Arbetsförmedlingens interna kriterier för automatisk granskning	24
5.2	De flesta arbetssökande hade en handlingsplan	24
5.3	Många arbetssökande hade två olika sökintervall i handlingsplanen	24
5.4	De flesta hade sökt yrkesmässigt lämpliga arbeten	25
5.5	För många automatiskt granskade aktivitetsrapporter i följd	26
6	Resultat från ärendegranskning av manuellt granskade aktivitetsrapporter	27
6.1	Sortering till manuell granskning var rätt i de flesta fall	27
6.2	De flesta aktivitetsrapporter granskades inom 14 dagar	28
6.3	De flesta arbetssökande hade en handlingsplan	28
6.4	Flera arbetssökande hade två olika sökintervall i handlingsplanen	28

6.5	Datum för sökta arbeten är ibland utanför den period som aktivitetsrapporten avser	30
6.6	Rapporteringsperioden i aktivitetsrapporter är ibland flera månader.....	30
6.7	Arbetsförmedlingen borde ha skickat fler underrättelser.....	31
7	Slutsatser	32
7.1	Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter fungerar i stora delar tillfredsställande	32
7.1.1	Arbetsförmedlingens kriterier för den automatiska och riskbaserade granskningen fungerar i stort.....	33
7.1.2	Arbetsförmedlingens manuella granskning av aktivitetsrapporter sker oftast enhetligt	33
7.1.3	Tiden från inskickad aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingens granskning har minskat till en rimlig nivå	33
7.1.4	Arbetsförmedlingen kvalitetssäkrar kontrollen av aktivitetsrapporter.....	34
7.1.5	Arbetsförmedlingen har ökat kravet på antalet sökta arbeten	34
7.2	Arbetsförmedlingen borde ha skickat fler underrättelser.....	35
7.2.1	Arbetsförmedlingen borde ha skickat fler underrättelser vid den manuella granskningen av aktivitetsrapporter.....	35
7.2.2	Om Arbetsförmedlingen hade granskat fler aktivitetsrapporter manuellt hade antalet skickade underrättelser sannolikt varit fler	35
7.3	Utvecklingsområden för Arbetsförmedlingens granskning av aktivitetsrapporter.....	36
7.3.1	Risk att det tar lång tid innan Arbetsförmedlingen identifierar arbetssökande som behöver stöd	36
7.3.2	Arbetsförmedlingens kontroll försvåras när arbetssökande kan redovisa sökta arbeten utanför gällande rapporteringsperiod	36
7.3.3	Arbetsförmedlingens information till arbetssökande om sökintervall är i vissa fall otydlig	37
7.3.4	Arbetsförmedlingens beräkning av identiska arbeten vid automatisk granskning av aktivitetsrapporter är ibland för generös	37
7.3.5	Högre andel kvinnor än män fick sin aktivitetsrapport granskad manuellt av Arbetsförmedlingen	37
7.4	Redogörelse för åtgärder	38
	Källor.....	39
	Bilaga 1: IAF:s skala för bedömning av brister.....	40
	Bilaga 2: IAF:s granskningsresultat	41
	Bilaga 3: IAF:s intervjuguide för kontrollhandläggare.....	46

1 Inledning

Arbetslösa ska regelbundet i en aktivitetsrapport redovisa vilka åtgärder de har genomfört för att ta sig ur sin arbetslöshet. Aktivitetsrapporten ska lämnas till Arbetsförmedlingen senast två veckor efter utgången av den månad som rapporten avser. Arbetsförmedlingen ska skyndsamt granska inkomna aktivitetsrapporter.¹

Arbetsförmedlingen införde en automatisk och riskbaserad granskning² av aktivitetsrapporter i november 2018. Initialt omfattade granskningen öppet arbetslösa, timanställda och deltidsarbetslösa. I september 2019 utökades den automatiska granskningen till att omfatta samtliga aktivitetsrapporter.

Den automatiska och riskbaserade granskningen av aktivitetsrapporter gör en sortering av aktivitetsrapporter utifrån om det finns en hög eller låg risk att Arbetsförmedlingen behöver agera på innehållet i rapporten. Aktivitetsrapporter med låg risk markeras som granskade automatiskt och rapporter med hög risk sorteras till manuell granskning av en handläggare. Arbetsförmedlingen har ett inbyggt stickprov som gör att en viss andel av aktivitetsrapporterna med låg risk sorteras ut för manuell granskning.

Sedan mars 2020 är det kontrollhandläggare på enheterna Granskning och kontroll som granskar aktivitetsrapporter ur ett kontrollperspektiv i stället för arbetsförmedlare. Detta innebär att kontrollhandläggarna granskar aktivitetsrapporter för att se om den arbetssökande aktivt har sökt lämpliga arbeten och i övrigt uppfyller villkoren för sin ersättning. Arbetsförmedlarna ansvarar däremot fortfarande för uppföljning av de arbetssökande och identifierar behov av stöd.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med granskningen är att granska Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter. Granskningen har utgått från följande övergripande frågeställning:

Fungerar Arbetsförmedlingens automatiska och manuella kontroll av aktivitetsrapporter utifrån ett kontrollperspektiv?

---

¹ 6 a § förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

² Den automatiska och riskbaserade granskningen benämns i rapporten även ”automatisk granskning”.

1.2 Metod

De metoder som har använts i granskningen är:

- pilotgranskning för att fastställa vilka frågor som var relevanta att granska
- frågor till enheten Ersättningar om den automatiska och riskbaserade granskningen av aktivitetsrapporter
- frågor till enheten IT för personligt distansmöte och kontroll, sektionen Kontroll som stöd, om logiken i systemet för automatgranskning
- intervjuer med chefer och kontrollhandläggare på enheterna Granskning och kontroll som granskar aktivitetsrapporter manuellt
- ärendegranskning av aktivitetsrapporter som Arbetsförmedlingen har granskat automatiskt och manuellt
- statistik från IAF:s statistik- och tillsynsdatas.

1.2.1 Urval till ärendegranskningar

För att kunna besvara syfte och frågeställning har fyra separata urval och granskningar gjorts. Tabell 1.1 visar vilka grupper vi har dragit urval ifrån, hur många totalt som ingick i respektive grupp och urvalens storlekar. Alla urval är dragna från aktivitetsrapporter inskickade i december 2020 förutom ett urval. Det urvalet är draget från aktivitetsrapporter som blivit godkända automatiskt sex månader i följd under perioden september 2020–februari 2021.

Tabell 1.1: Rampopulation och urval för fyra olika ärendegranskningar

Population	Rampopulation Antal	Urvalsstorlek Antal
Automatiskt granskade aktivitetsrapporter	56 845	270
Manuellt granskade aktivitetsrapporter	95 528	301
Sex automatiskt granskade aktivitetsrapporter i rad*	2 110	15
Manuellt granskade aktivitetsrapporter på grund av för många identiska sökta arbeten	903	8

*Aktivitetsrapporter inskickade september 2020 till februari 2021.

Statistiken över de automatiskt respektive manuellt granskade aktivitetsrapporterna beskrivs i bilagorna ”Kvalitetsdeklaration” och ”Statistikens framställning”. Övriga två urval är dragna slumpmässigt men generaliseras inte.

2 Bestämmelser och rutiner för Arbetsförmedlingens arbete med handlingsplaner och aktivitetsrapporter

I det här kapitlet redovisar vi Arbetsförmedlingens arbete med handlingsplaner och aktivitetsrapporter. I avsnitt 2.1 redovisar vi bestämmelser för handlingsplaner och aktivitetsrapporter och i avsnitt 2.2 Arbetsförmedlingens rutin för kontroll av aktivitetsrapporter. I avsnitt 2.3 redovisar vi Arbetsförmedlingens arbetssätt med fokusyrke och sökintervall.

2.1 Bestämmelser för handlingsplaner och aktivitetsrapporter

Arbetsförmedlingen ska upprätta en individuell handlingsplan för inskrivna arbetssökande, och den arbetssökande ska medverka till upprättandet. Handlingsplanen ska innehålla arbetssökandens skyldigheter, planerade aktiviteter och arbetssökandets inriktning.³ När Arbetsförmedlingen upprättar handlingsplanen ska Arbetsförmedlingen göra en bedömning av vad som är lämpligt arbete för den arbetssökande.

Ett arbete ska anses lämpligt bland annat om det inom ramen för tillgången på arbetstillfällen har tagits skälig hänsyn till den sökandes förutsättningar för arbetet och andra personliga förhållanden. I IAF:s föreskrifter sägs bland annat att hänsyn ska tas till tillgången på arbetstillfällen över hela arbetsmarknaden samt att det geografiska och yrkesmässiga sökområdet ska vidgas i takt med att arbetslösheten fortgår. Enligt föreskrifterna kan medicinska hinder, som är styrkta av ett läkarutlåtande, göra att ett arbete inte anses lämpligt för den sökande. En arbetssökande får också av familjeskäl under en skälig övergångsperiod ha ett geografiskt begränsat sökområde. Den sökande har även en skyldighet att så snart som möjligt undanröja hinder som gör att den sökande inte kan ta ett tillgängligt arbete.⁴

Med utgångspunkt i sin handlingsplan ska den arbetssökande i en aktivitetsrapport redovisa de aktiviteter som hen har genomfört för att ta sig ur sin arbetslöshet.

---

³ 6 § förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

⁴ Vad som är lämpligt arbete regleras i 44 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och i IAF:s föreskrifter (IAFFS 2015:3) om lämpligt arbete.

Aktivitetsrapportens utformning och hur den får lämnas in till Arbetsförmedlingen regleras i Arbetsförmedlingens föreskrifter.

Arbetssökande ska lämna in sin aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingen efter varje kalendermånads utgång, förutom för den som anmäler sig den 20:e eller senare i månaden. Då ska den första aktivitetsrapporten lämnas efter nästföljande kalendermånads utgång.⁵

Arbetsförmedlingen har i uppdrag att kontrollera om de arbetssökande uppfyller villkoren för rätt till arbetslöshetsersättning. Den kontrollen genomförs bland annat när aktivitetsrapporten granskas. Arbetsförmedlingen ska skyndsamt granska aktivitetsrapporten och bland annat kontrollera om den arbetssökande aktivt söker lämpliga arbeten. Om Arbetsförmedlingen i sin kontroll har skäl att anta att en arbetssökande som får eller begär arbetslöshetsersättning inte uppfyller de allmänna villkoren för rätt till ersättning⁶, missköter sitt arbetssökande, förlänger tiden i arbetslöshet eller orsakar arbetslösheten⁷, ska Arbetsförmedlingen skicka en underrättelse till arbetslöshetskassan. Arbetslöshetskassan utreder sedan underrättelsen och fattar beslut om den arbetssökande ska varnas eller stängas av från rätten till ersättning under en eller flera dagar.

2.1.1 Aktivt arbetssökande i förarbeten och rättspraxis

Att missköta sitt arbetssökande innebär bland annat att den arbetssökande inte aktivt söker lämpliga arbeten. Det är inte reglerat exakt hur många arbeten som den arbetssökande ska söka för att anses som aktivt arbetssökande. I förarbetena⁸ uttalas bland annat följande. Bedömningen av om den enskilde är aktivt arbetssökande ska grundas på de åtgärder som han eller hon genomfört för att lösa arbetslöshetssituationen. Det omfattar bland annat en skyldighet att söka arbete, kontakta arbetsgivare och söka information om arbete och så vidare. Det är en förutsättning att genomförda åtgärder är relevanta utifrån den arbetssökandes situation för att den arbetssökande ska anses vara aktivt arbetssökande. En helhetsbedömning av samtliga relevanta omständigheter ska göras. Handlingsplanen är en viktig utgångspunkt vid bedömningen av om den arbetssökande är aktivt arbetssökande. Den inriktning på arbetssökandet som framgår av handlingsplanen är därför av stor vikt. Aktivitetsrapporten är ett viktigt verktyg när sökaktiviteten ska bedömas, eftersom arbetssökandet ska dokumenteras i den.

---

⁵ 4 § Arbetsförmedlingens föreskrifter (AFFS 2021:1) om aktivitetsrapport, anvisning till arbete och underrättelse till arbetslöshetskassa.

⁶ 9 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring (ALF).

⁷ 43-43 b §§ ALF.

⁸ Prop. 2012/13:12, s 36 f.

Kammarrätten i Sundsvall har i en dom i ett enskilt fall bland annat uttalat att tre sökta arbeten under en månad inte motsvarar ett aktivt arbetssökande⁹. Vidare har Kammarrätten i Stockholm i en tidigare dom i det enskilda fallet bland annat uttalat att fem sökta arbeten under två månader inte är tillräckligt för att den sökande ska betraktas som aktivt arbetssökande. De två månaderna betraktades inte som inledningen av en arbetslöshet¹⁰.

2.2 Arbetsförmedlingens rutin för kontroll av sökta arbeten

Arbetsförmedlingen gör slumpvisa kontroller av att arbetssökande verkligen har sökt de jobb de har redovisat i aktivitetsrapporten. När arbetssökande skriver in sig på Arbetsförmedlingen ska de därför få information om att de bör spara underlag som visar att de har sökt de arbeten som redovisas i aktivitetsrapporten.¹¹

Arbetsförmedlingen informerar på sin webbplats att arbetssökande ska spara dokumentation som visar att de har sökt ett redovisat arbete i minst tre månader. De arbetssökande får även information i samband med att de lämnar in aktivitetsrapporten digitalt. Då visas en textruta med en länk till informationen på webbplatsen.

2.3 Rutin för och utveckling av den automatiska granskningen av aktivitetsrapporter

Efter att Arbetsförmedlingen hade genomfört en förstudie 2016 och ett pilotprojekt 2018 har de utvecklat en automatisk och riskbaserad granskning av aktivitetsrapporter. Från och med september 2019 omfattade den automatiska granskningen samtliga inlämnade aktivitetsrapporter. Den automatiska granskningen sker löpande för samtliga inlämnade rapporter i takt med att de lämnas in, och granskningen sker utifrån fastställda kriterier. Samtliga kriterier måste vara uppfyllda för att aktivitetsrapporten ska kunna granskas automatiskt.

---

⁹ Kammarrätten i Sundsvall 2020-10-28, mål nr 1526-20. Domen har överklagats till Högsta förvaltningsdomstolen, som inte har meddelat prövningstillstånd 2021-05-07.

¹⁰ Kammarrätten i Stockholm 2013-11-20, mål nr 872-13. Domen har överklagats till Högsta förvaltningsdomstolen som inte har meddelat prövningstillstånd 2014-06-30.

¹¹ Arbetsförmedlingens handläggarstöd Aktivitetsrapportering, AFHS 2/2016 version 10.0.

Under IAF:s ärendegranskning använde Arbetsförmedlingen exempelvis kriterierna:

- Antalet sökta arbeten är tillräckligt många.¹²
- Den arbetssökande har redovisat att hen genomfört obligatoriska aktiviteter.
- Det finns inte fritext i aktivitetsrapporten.

De aktivitetsrapporter som inte uppfyller kriterierna eller har lämnats in på annat sätt, muntligt eller på pappersblankett, sorteras ut för manuell granskning.¹³

Arbetsförmedlingen har ett inbyggt stickprov¹⁴ i den automatiska och riskbaserade granskningen som gör att en del aktivitetsrapporter sorteras ut för manuell granskning även om kriterierna för att kunna granskas automatiskt är uppfyllda. I december 2020 var det cirka 19 procent av aktivitetsrapporterna som sorterades ut för manuell granskning som ett stickprov.

Enligt information från Arbetsförmedlingen vidareutvecklas den automatiska och riskbaserade granskningen av aktivitetsrapporter kontinuerligt.

2.4 Fokussyrke och sökintervall

Arbetsförmedlingen införde i början av 2020 ett nytt arbetssätt för att stötta arbetssökande på vägen till arbete. Syftet är att arbetssökande ska få information om vilket yrke de framförallt ska fokusera på för att ha ett effektivt arbetssökande och hur många arbeten det är lämpligt för dem att söka. Alla arbetssökande ska få den informationen i sin handlingsplan.

Utifrån den arbetssökandes uppgifter om vilka yrken hen har erfarenhet från, utbildning inom och situationen på arbetsmarknaden tar Arbetsförmedlingen fram den arbetssökandes sökstrategi. Sökstrategin består av ett fokussyrke och ett sökintervall. Ett fokussyrke är det yrke den arbetssökande framför allt bör fokusera på i sitt arbetssökande. Ett sökintervall är ett spann av antal arbeten att söka varje månad som den arbetssökande bör hålla sig inom, för att både öka sina chanser till arbete och uppfylla kravet på att aktivt söka lämpliga arbeten.¹⁵

---

¹² Antalet sökta arbeten skulle vara inom det individuella sökintervall den arbetssökande hade i sin handlingsplan. Om den arbetssökande inte hade ett sökintervall, bedömdes aktivitetsrapporten utifrån ett antal fasta intervall.

¹³ Flera skriftliga svar från Arbetsförmedlingen 2020-04-07–2021-03-26.

¹⁴ I den automatiska och riskbaserade granskningen sorterar Arbetsförmedlingen 20 procent av aktivitetsrapporterna slumpmässigt till manuell granskning när de arbetssökande har redovisat 4–8 sökta arbeten. Arbetsförmedlingens svar 2020-11-19.

¹⁵ Svar från Arbetsförmedlingen 2021-06-14.

För ny- och återinskrivna som är öppet arbetslösa, deltidsarbetslösa eller timanställda tar systemet automatiskt fram ett förslag på ett fokusyrke och sökintervall, om det finns minst ett yrke där den arbetssökande har goda chanser att hitta arbeten att söka. Sökintervallet kan till exempel vara att den arbetssökande ska söka 6–20 arbeten per månad. Uppgiften om det automatiskt framtagna fokusyrket och sökintervallet finns i den arbetssökandes handlingsplan. Den arbetssökande ser handlingsplanen på Arbetsförmedlingens Mina sidor.¹⁶ Arbetsförmedlingen ser uppgiften om fokusyrke och sökintervall i handlingsplanen och aktivitetsrapporten i samband med granskningen. Arbetsförmedlingen anger att avsikten är att sökintervallet ska visas i aktivitetsrapporten även för den arbetssökande men den systemutvecklingen är inte klar än. Planen är att förändringen ska genomföras hösten 2021.

Om det inte går att automatiskt beräkna ett fokusyrke och sökintervall eller om det automatiskt beräknade resultatet inte bedöms vara korrekt, så ska arbetsförmedlaren ta fram ett fokusyrke och sökintervall manuellt och i normalfallet då sätta ett sökintervall till 6–20.¹⁷

Om sökstrategin

I den här rapporten kallar vi det automatiskt framtagna fokusyrket och sökintervallet för ett ”automatiskt sökintervall”. Det fokusyrke och sökintervall som arbetsförmedlaren har tagit fram kallar vi för ”manuellt sökintervall”.

Arbetsförmedlaren ska också motivera varför det automatiskt beräknade fokusyrket och sökintervallet tas bort.

Om den arbetssökande redovisar fler eller färre sökta jobb i sin aktivitetsrapport än det individuella sökintervallet som står i handlingsplanen skapas en automatisk daganteckning i Arbetsförmedlingens informationssystem AIS om det.¹⁸ Den automatiska daganteckningen är ett stöd till arbetsförmedlaren i dialogen med den arbetssökande.¹⁹

---

¹⁶ Arbetsförmedlingens handläggarstöd Arbetssökandes handlingsplan, AFHS 7/2012 version 21.0.

¹⁷ Ibid.

¹⁸ Arbetsförmedlingens handläggarstöd Aktivitetsrapportering, AFHS 2/2016 version 11.0.

¹⁹ Arbetsförmedlingens handläggarstöd Arbetssökandes handlingsplan, AFHS 7/2012 version 21.0.

3 Resultat från intervjuer med enheterna Granskning och kontroll

I det här kapitlet redovisar vi hur Arbetsförmedlingens enheter Granskning och kontroll arbetar med att granska aktivitetsrapporter. IAF har intervjuat chefer och sex kontrollhandläggare på enheterna Granskning och kontroll om arbetet med att granska aktivitetsrapporter. IAF:s intervjufrågor till kontrollhandläggare finns i bilaga 3.

3.1 Enheterna Granskning och kontrolls arbete med att granska aktivitetsrapporter

Enheterna Granskning och kontroll har ett operativt ansvar för Arbetsförmedlingens kontrolluppdrag genom att kontrollera att arbetssökande uppfyller villkoren för sin ersättning. Enheterna består av tre kontor på tre olika orter. Handläggarna på enheterna Granskning och kontroll kallas kontrollhandläggare.

För att skapa en enhetlig handläggning mellan kontoren har de en gemensam ledningsgrupp och ett gemensamt introduktionsprogram för nyanställda. Enheterna genomför egenkontroller med fokus på att kontrollera om ärendena har hanterats effektivt och enligt gällande metoder. Regelefterlevnaden följs även upp av representanter från enheten Ersättningar genom olika ärendegranskningar med fokus på om ärendena har hanterats enligt bestämmelserna.

Enheterna Granskning och kontroll började granska aktivitetsrapporter i mars 2020. Eftersom Arbetsförmedlingen förutsåg att antalet underrättelser²⁰ utifrån aktivitetsrapporterna skulle öka i samband med detta, tillämpade de till en början en låg gräns för hur många arbeten den arbetssökande skulle ha sökt för att en underrättelse inte skulle skickas till arbetslöshetskassan eller enheten Ersättningsprövning.²¹ Gränsen för antalet sökta arbeten har sedan successivt ökats.

Kontrollhandläggarna som vi intervjuade uppskattade att en enklare granskning av aktivitetsrapporten tar cirka 1–2 minuter om den arbetssökande har redovisat sökta

---

²⁰ Arbetsförmedlingen använder begreppet ”meddelande” men i 16 § förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten anges att Arbetsförmedlingen skyndsamt ska ”underrätta” arbetslöshetskassan om det kan antas att en arbetssökande som får eller begär arbetslöshetsersättning missköter arbetssökandet, förlänger tiden i arbetslöshet eller orsakar arbetslösheten enligt 43-43 b §§ ALF, eller inte uppfyller de allmänna villkoren för rätt till ersättning enligt 9 eller 11 § samma lag.

²¹ Den låga gränsen har beskrivits tidigare i IAF rapport 2020:8, Arbetsförmedlingens centralisering av kontrollarbetet.

arbeten och det inte finns några frågetecken i aktivitetsrapporten. En mer komplicerad granskning av aktivitetsrapporten kan ta ungefär 20 minuter eller längre tid om kontrollhandläggaren behöver kontrollera uppgifter i andra system eller om en fråga lyfts vidare på enheten.

3.1.1 Stöd vid granskning av aktivitetsrapporter

Alla kontrollhandläggare granskar aktivitetsrapporter. För att handläggningen ska ske enhetligt använder kontrollhandläggarna flera stöddokument. Det huvudsakliga stöddokumentet är handläggarstödet Meddelande till a-kassan och enheten Ersättningsprövning. Det är enheten Ersättningar som har tagit fram och upprättat handläggarstödet och enheterna Granskning och kontroll har medverkat i arbetet²².

Enheterna avvänder också ett metodstöd som alla tre enheter Granskning och kontroll har arbetat fram samt en matris om olika grupper av arbetssökande och krav på aktivt arbetssökande. Det är enheten Ersättningar som har tagit fram och är ansvarig för matrisen och enheterna Granskning och kontroll har medverkat i arbetet²³.

Det förekommer också att kontrollhandläggarna behöver hämta information från andra handläggarstöd, till exempel handläggarstödet för aktivitetsrapporter. Kontrollhandläggarna upplevde att stöddokumentet ger ett bra stöd och att dokumenten uppdateras kontinuerligt.

Enheterna Granskning och kontroll har ett organiserat arbets sätt om en kontrollhandläggare behöver hjälp i ett ärende och svaren inte finns i de stöddokument som enheterna använder. I första hand finns en chattgrupp som består av åtta kontrollhandläggare. Om frågan inte kan lösas i chattgruppen skickas frågan vidare till den lokala metodstödsgruppen. Det förekommer också att frågan skickas vidare upp till en regional eller nationell regel- och metodgrupp om frågan inte kan lösas lokalt. Enheten Ersättningar samordnar de nationella regelmötena där frågorna bereds och enheten återkopplar sedan till deltagarna i gruppen²⁴.

När Metodstödsgruppen besvarar frågor från medarbetarna går svaret till de kontrollhandläggare som ställt frågan, men om svaret är av allmän betydelse går information ut till samtliga kontrollhandläggare. Metodstödet uppdateras när Metodstödsgruppen, utifrån inkomna frågor, identifierar ett behov av förtydligande. Uppdateringarna godkänns av enheten Ersättningar innan de publiceras.²⁵

---

²² Arbetsförmedlingens faktagranskning 2021-09-08.

²³ Ibid.

²⁴ Ibid.

²⁵ Arbetsförmedlingens svar 2021-05-31.

Kontrollhandläggarna använder flera systemstöd vid granskning av aktivitetsrapporter. Framförallt använder de Arbetsförmedlingens Ärende och beslutsstöd, ABS, där aktivitetsrapporter granskas och underrättelser skickas. De använder även ärendehanteringssystemet AIS.

Representanter från enheterna Granskning och kontroll är med i en arbetsgrupp som har direktkontakt med systemägarna, och de har därmed en möjlighet att påverka systemutvecklingen. I arbetsgruppen medverkar även enheten Ersättningar.

Kontrollhandläggarna kan ta upp synpunkter och ändringsförslag när det gäller arbetet med att granska

aktivitetsrapporter på flera olika sätt. På varje kontor finns digitala coacher och en grupp för ”ständiga förbättringar” som de kan vända sig till. De kan även vända sig till sin chef. Kontrollhandläggarna har bland annat fått en genomgång av systemet BÄR, och vid det tillfället lämnades önskemål om förbättringar.

Kontrollhandläggarna uppgav att systemstöden har vidareutvecklats sedan de började granska aktivitetsrapporterna och att de stödjer arbetet bra, men att det förekommer en hel del driftstörningar.

Kontrollhandläggarnas huvudsakliga systemstöd

ABS – Arbetsförmedlingens ärende- och beslutsstöd. Där granskas aktivitetsrapporter och underrättelser.

AIS – Arbetsförmedlingens informationssystem. Där kan kontrollhandläggarna se de uppgifter som finns registrerade om den arbetssökande, till exempel vad hen har arbetat med tidigare.

Planeringsverktyget – Arbetsförmedlingens systemstöd för individuella handlingsplaner, som på sikt ska ersättas av systemstödet BÄR.

BÄR – Arbetsförmedlingens nya systemstöd för hantering av beslut och ärenden. Där skapas numera handlingsplaner för nyinskrivna.

3.1.2 Aktivitetsrapporter innehåller mer än sökta arbeten

Det framgick av intervjuerna att de flesta arbetssökande skriver i aktivitetsrapporten vilken arbetsgivare de sökt arbete hos och vilket yrke det handlar om, precis som det är tänkt. Men det förekommer att arbetssökande redovisar andra aktiviteter i fältet för sökta arbeten, till exempel praktik eller studier. Det innebär att kontrollhandläggaren behöver göra en bedömning om det faktiska antalet sökta arbeten i aktivitetsrapporten.

Förutom att den arbetssökande ska redovisa sökta arbeten, intresseanmälningar och arbetad tid i aktivitetsrapporten, kan hen också skriva in fritext. Vad fritexten handlar om varierar. Enligt intervjuerna påverkar fritexten oftast inte bedömningen av om den arbetssökande har varit aktivt arbetssökande. Informationen i fritexten kan däremot ibland leda till underrättelser om att arbetssökande inte uppfyller eller åter

uppfyller de allmänna villkoren för arbetslöshetsersättning, till exempel om den arbetssökande meddelar att hen är sjuk.

Aktivitetsrapporterna kan även innehålla information om att den arbetssökande har påbörjat studier. Om den sökande har arbetslöshetsersättning och har meddelat studier, så skickar kontrollhandläggaren en underrättelse till arbetslöshetskassan.

Det förekommer att kontrollhandläggarna skickar information som finns i aktivitetsrapporten vidare till arbetsförmedlarna, till exempel om den arbetssökande har börjat arbeta men inte är registrerad i rätt sökandekategori²⁶ i ärendehanteringssystemet.

3.1.3 Bedömning av om de sökta arbetena är lämpliga

Kontrollhandläggarna bedömer om de arbetssökande har sökt lämpliga arbeten vid granskningen av aktivitetsrapporter. Enligt intervjuerna görs bedömningen utifrån de arbetssökandes yrkeskoder och meriter som finns registrerade i AIS och även handlingsplanen för att se om de har rätt kompetens för de sökta arbetena.

Kontrollhandläggarna gör en bedömning av om arbetena till exempel kräver en utbildning eller licens, men samtidigt är inte ett arbete uppenbart olämpligt bara för att man inte har en utbildning för arbetet. Enligt de intervjuade kontrollhandläggarna är det upp till arbetsgivaren att bedöma om den arbetssökande är lämplig för arbetet. Enligt intervjuerna saknar det också betydelse om en arbetssökande som har en utbildning har sökt yrken som inte kräver en utbildning.

Det framgick av intervjuerna att kontrollhandläggarna inte tar hänsyn till om de arbetssökande har ett fokusyrke vid bedömningen av lämpliga arbeten.

Kontrollhandläggarna fokuserar på helheten vid granskningen av aktivitetsrapporten och att det finns sökta arbeten redovisade.

Kontrollhandläggarna jämför sökta arbeten i en aktuell aktivitetsrapport med sökta arbeten i aktivitetsrapporten för föregående månad, för att kontrollera att den sökande inte har uppgett att hen har sökt samma arbeten två månader i rad. En kontrollhandläggare menade att det krävs en bedömning eftersom uppgifterna om de redovisade sökta arbetena inte alltid är så detaljerade.

---

²⁶ Den som är inskriven på Arbetsförmedlingen registreras alltid i en sökandekategori, till exempel öppet arbetslös på heltid eller på deltid, eller arbetssökande med förhinder.

3.1.4 Ansvarsfördelningen mellan kontrollhandläggare och arbetsförmedlare fungerar väl enligt kontrollhandläggarna

Kontrollhandläggarna uppfattar att ansvarsfördelningen mellan dem och arbetsförmedlarna överlag fungerar väl. Det kan förekomma att det uppstår missförstånd om vad som ska återkopplas till arbetsförmedlarna och inte. En kontrollhandläggare framförde att hen är trygg med sin kontrollerande funktion och att arbetsförmedlaren har den stöttande funktionen. En annan framförde att arbetsförmedlarna bör dokumentera mer utförligt i ärenden, eftersom det är svårt för kontrollhandläggaren att göra en bedömning när dokumentationen är otydlig.

3.1.5 Kompletterande uppgifter till aktivitetsrapporter

Det förekommer att arbetssökande lämnar kompletterande uppgifter till en aktivitetsrapport som skickats in. Om kompletteringen kommer in innan inlämningsperioden för aktivitetsrapporten är slut, och aktivitetsrapporten ännu inte har granskats, tar kontrollhandläggarna med kompletteringen i sin bedömning av aktivitetsrapporten. Om aktivitetsrapporten har granskats och det redan har skickats en underrättelse till arbetslöshetskassan, skickar kontrollhandläggaren också kompletteringen dit. Det gör kontrollhandläggarna även om kompletteringen kommer in efter de 14 dagarna när aktivitetsrapporten ska lämnas in.

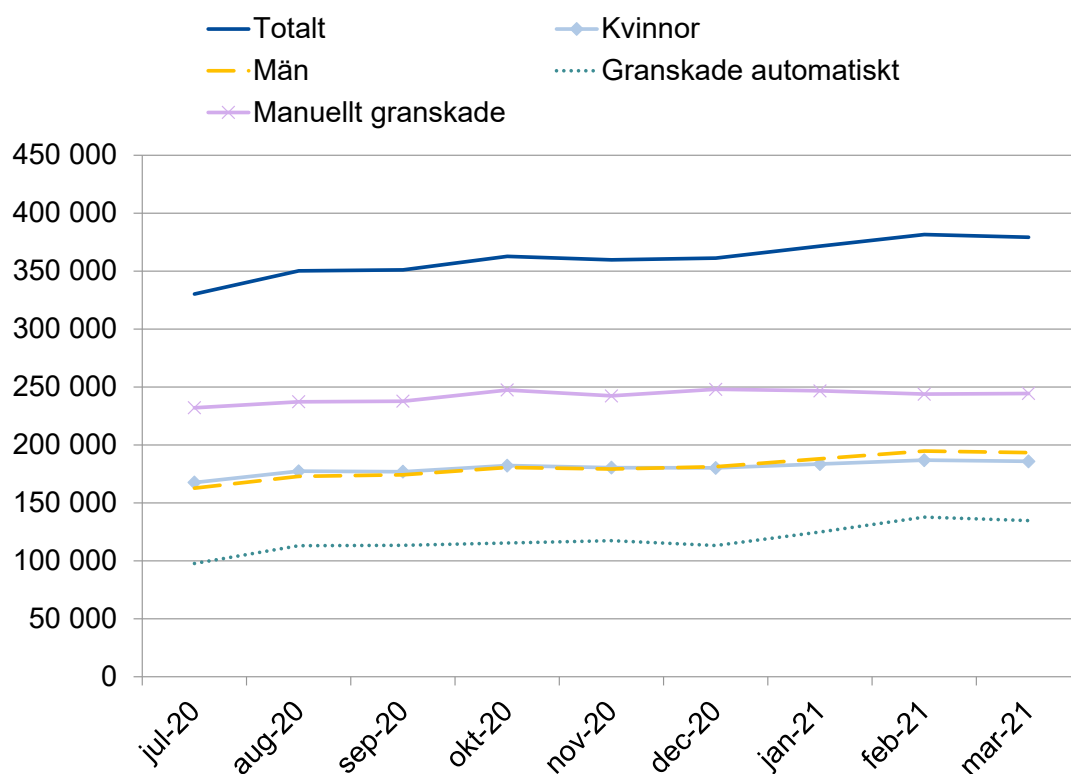
4 Statistik om aktivitetsrapporter

I det här kapitlet redovisar vi statistik om antalet aktivitetsrapporter som Arbetsförmedlingen har granskat och tiden från det att aktivitetsrapporter skickades in till att Arbetsförmedlingen granskade rapporterna. Statistiken är hämtad från IAF:s statistik- och tillsynsdatabas.

4.1 Många aktivitetsrapporter att granska

Diagram 4.1 visar att antalet aktivitetsrapporter under perioden juli 2020 till mars 2021 har ökat från cirka 330 000 rapporter i juli 2020 till nästan 380 000 som mest i februari 2021. Under perioden var antalet aktivitetsrapporter från kvinnor och män relativt jämt fördelade, men diagrammet visar också att antalet inskickade aktivitetsrapporter från män har ökat något.

Diagram 4.1: Antal inskickade aktivitetsrapporter för perioden juli 2020 till mars 2021, totalt, könsuppdelat och hur många som blev automatiskt respektive manuellt granskade.

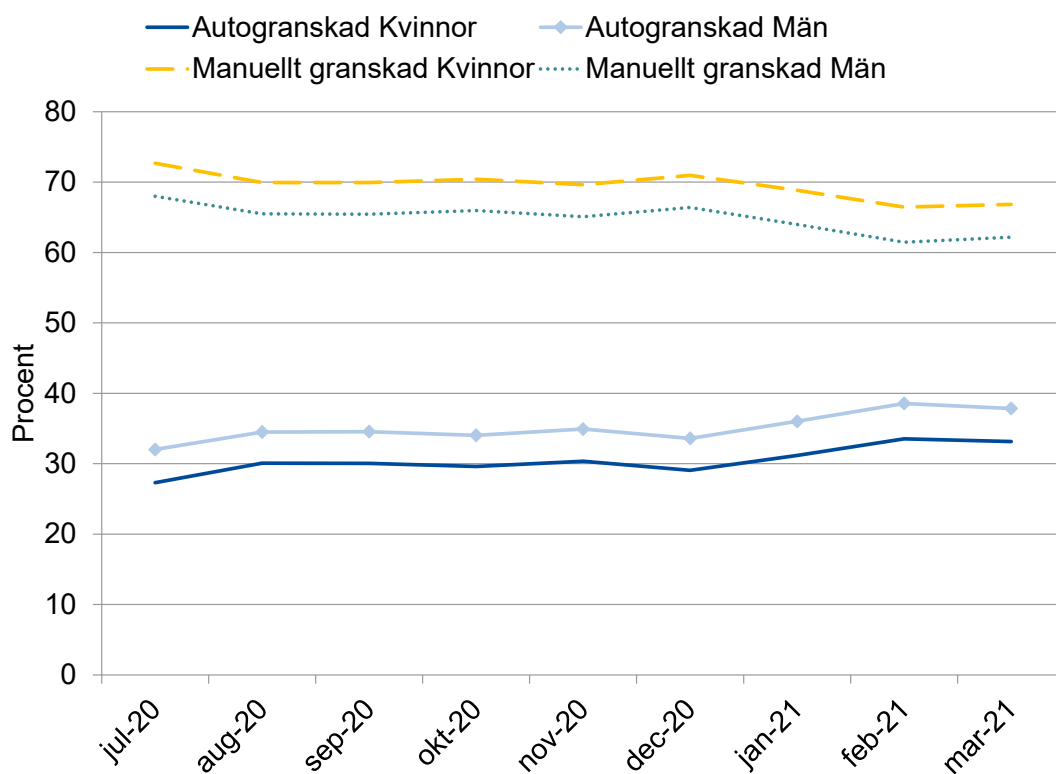

4.1.1 Högre andel kvinnor än män fick sin aktivitetsrapport manuellt granskad

Diagram 4.2 visar att under perioden juli 2020 till mars 2021 var det 4–5 procent högre andel kvinnor som fick sin aktivitetsrapport manuellt granskad jämfört med männen. Männen fick istället i högre utsträckning sin aktivitetsrapport automatiskt granskad. Andelen manuellt granskade aktivitetsrapporter var högre för både kvinnor och män under hela perioden jämfört med automatiskt granskade aktivitetsrapporter. IAF har inte analyserat vad skillnaden beror på.

Diagram 4.2: Andel automatiskt respektive manuellt granskade aktivitetsrapporter för perioden juli 2020 till mars 2021, könsuppdelat.

I mars 2021 granskade Arbetsförmedlingen nästan alla aktivitetsrapporter inom 14 dagar. Mediantiden var 6 dagar och 75 procent av alla aktivitetsrapporter granskades inom 7 dagar.

4.2 Statistiken visar felaktigheter i den automatiska granskningen av aktivitetsrapporter

Statistiken visar att Arbetsförmedlingens automatiska granskning inte sorterar ut aktivitetsrapporter till manuell granskning trots att det inte finns några aktiviteter med datum under gällande rapporteringsperiod. Den automatiska granskningen tillåter aktiviteter med datum både tidigare och senare än den rapporteringsperiod som gäller för aktivitetsrapporten. Det finns under 2021 exempel på aktivitetsrapporter där alla redovisade aktiviteter hade datum utanför rapporteringsperioden, men rapporten hade ändå inte sorterats till manuell granskning. Det finns även exempel där samtliga datum för aktiviteterna är senare än datumet då aktivitetsrapporten skickades in.

Statistiken visar även att Arbetsförmedlingen kan ange ologiska rapporteringsperioder för den arbetssökande. Exempelvis kan rapporteringsperioden börja med ett senare datum än dess slutdatum.

5 Resultat från ärendegranskning av automatiskt granskade aktivitetsrapporter

Vi har ärendegranskat 265 automatiskt granskade aktivitetsrapporter som arbetssökande med möjlighet att ansöka om arbetslöshetsersättning lämnade in digitalt i december 2020. I det här kapitlet redovisar vi resultatet av ärendegranskningen.

En urvalsundersökning innebär en viss osäkerhet. Vi redovisar därför våra resultat med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet med 95 procents säkerhet hamnar inom intervallet.

5.1 Granskningen av aktivitetsrapporter följde Arbetsförmedlingens interna kriterier för automatisk granskning

IAF:s ärendegranskning visar att den automatiska granskningen av aktivitetsrapporter följde Arbetsförmedlingens interna kriterier som var aktuella under granskningsperioden.

5.2 De flesta arbetssökande hade en handlingsplan

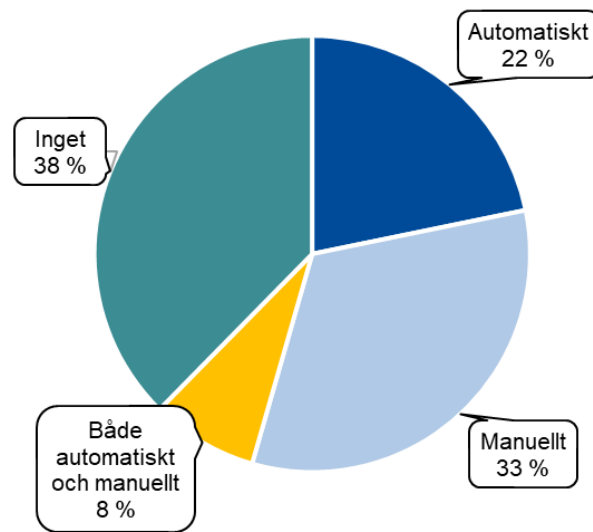
Ärendegranskningen visar att 98 procent (94–99 %) av de arbetssökande som fick sin aktivitetsrapport automatiskt granskad hade en handlingsplan.

5.3 Många arbetssökande hade två olika sökintervall i handlingsplanen

IAF:s ärendegranskning visar att 4,5 procent (3–8 %) av de arbetssökande hade två olika sökintervall i sin handlingsplan, vilket motsvarar 1 100–4 000 arbetssökande.

Diagram 5.1: Sökintervall för automatiskt granskade aktivitetsrapporter

Bland de automatiskt granskade aktivitetsrapporterna hade 22 procent (16–27 %) av de arbetssökande ett automatisk sökintervall och 33 procent (27–39 %) hade ett manuellt sökintervall i handlingsplanen.²⁸ Det var 8 procent (5–12 %) av de arbetssökande som hade både ett automatiskt och ett manuellt sökintervall och i knappt hälften av de fallen sammanföll intervallen.

Av de arbetssökande som hade ett automatiskt sökintervall hade samtliga sökt arbeten enligt sökintervallet. Motsvarande siffra för de arbetssökande som hade ett manuellt sökintervall var 97 procent (90–99 %).

5.4 De flesta hade sökt yrkesmässigt lämpliga arbeten

IAF:s ärendegranskning visar att 94 procent (90–97 %) av de arbetssökande hade sökt lämpliga arbeten enligt IAF:s bedömning som utgick ifrån de arbetssökandes utbildning och erfarenhet. I 5 procent (3–9 %) av aktivitetsrapporterna hade arbetssökande sökt arbeten som uppenbart var utanför kompetensområdet och samtidigt sökt lämpliga arbeten. Det framgick också av vår granskning att i mindre än 1 procent (<1–4 %) av aktivitetsrapporterna som granskades automatiskt hade arbetssökande inte sökt lämpliga arbeten enligt IAF:s bedömning. Det motsvarar en skattning från ett fåtal upp till 1 900 rapporter.

²⁸ Automatiskt och manuellt sökintervall förklaras i avsnitt 2.1.

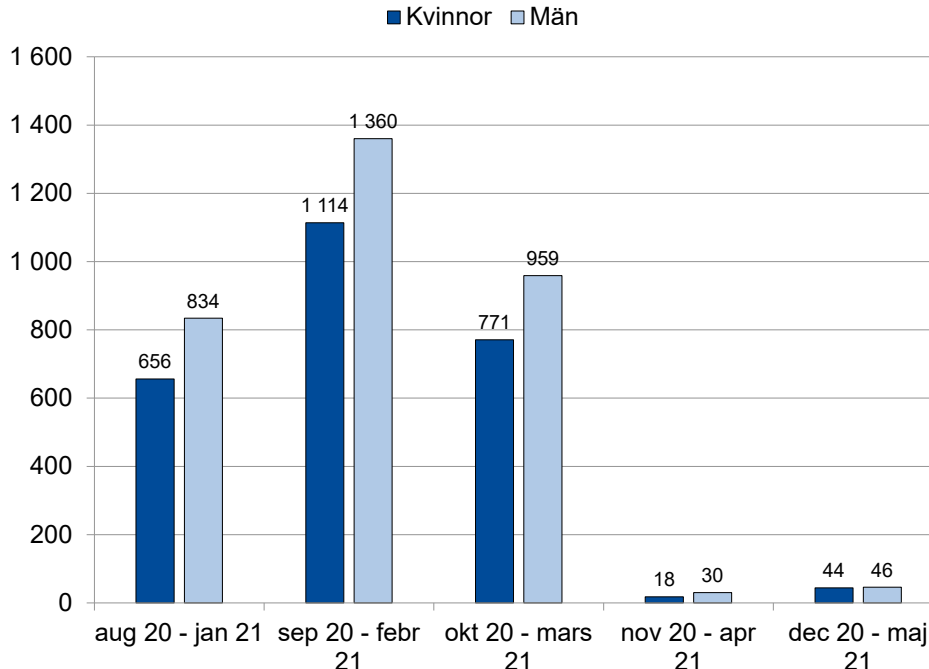
5.5 För många automatiskt granskade aktivitetsrapporter i följd

Arbetsförmedlingen har en intern regel om hur många gånger i följd den arbetssökandes aktivitetsrapport får godkännas automatiskt. Den interna regeln innebär att aktivitetsrapporter ska kunna granskas automatiskt som mest fem gånger i följd. Den sjätte aktivitetsrapporten ska sedan sorteras till en manuell granskning oavsett innehåll.

IAF uppmärksammade redan i pilotgranskningen att Arbetsförmedlingen trots denna interna regel ibland har granskat fler än fem aktivitetsrapporter i följd automatiskt vilket innebär att regeln inte alltid har efterlevts²⁹. Arbetsförmedlingen har sedan dess utrett felet. Utredningen visade att det vid stora transaktionsflöden kunde bli fel på räknaren som höll reda på antalet rapporter som markerats som granskade automatiskt. Detta hände sporadiskt och upptäcktes därför inte i Arbetsförmedlingens egna tester. Arbetsförmedlingen rättade till felet under november 2020.³⁰

Diagram 5.2 visar antalet arbetssökande som fick sina aktivitetsrapporter granskade automatiskt sex månader i rad under augusti 2020–maj 2021. Diagrammet visar fem tidsperioder på sex månader uppdelat på kön.

Diagram 5.2: Antalet arbetssökande som fått sina aktivitetsrapporter granskade automatiskt sex månader i rad, könsuppdelat.

²⁹ Arbetsförmedlingen har tidigare svarat IAF att det har förekommit fall där aktivitetsrapporter har kunnat granskas automatiskt fler än tre gånger i rad innan gränsen höjdes till fem.

³⁰ Skriftligt svar från Arbetsförmedlingen 2020-11-19 och möte med Arbetsförmedlingen den 2020-11-25.

6 Resultat från ärendegranskning av manuellt granskade aktivitetsrapporter

I det här kapitlet redovisar vi resultaten av vår ärendegranskning av 294 aktivitetsrapporter som arbetssökande skickade in i december 2020 och som granskades manuellt av enheterna Granskning och kontroll.

En urvalsundersökning innebär en viss osäkerhet. Vi redovisar därför våra resultat med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet med 95 procents säkerhet hamnar inom intervallet.

6.1 Sortering till manuell granskning var rätt i de flesta fall

IAF bedömer att 99,6 procent (97–100 %) av aktivitetsrapporterna sorterades till manuell granskning på rätt sätt enligt de fastställda kriterierna som Arbetsförmedlingen hade i december 2020. Orsaken till manuell granskning var i resterande 0,4 procent att det fanns identiska eller nära identiska arbeten i den tidigare aktivitetsrapporten. IAF:s ärendegranskning visar att sorteringen till manuell granskning i de här fallen var felaktig, eftersom de identiska arbetena fanns bland de rekommenderade platsförslagen som den arbetssökande inte hade sökt.

Redan i samband med IAF:s pilotgranskning uppmärksammade vi att Arbetsförmedlingens automatiska granskning felaktigt hade sorterat ut aktivitetsrapporter till manuell granskning, på grund av att det fanns identiska arbeten när det fanns platsförslag som den arbetssökande inte hade sökt. IAF informerade Arbetsförmedlingen efter pilotgranskningen om den felaktiga sorteringen till manuell granskning och Arbetsförmedlingen uppgav efter det att de hade hittat och åtgärdat felet. Vår ärendegranskning av aktivitetsrapporter som arbetssökande skickade in i december 2020 visade samma felaktiga sortering som pilotgranskningen, eftersom Arbetsförmedlingen rättade felet efter vår granskningsperiod.

Kontrollhandläggarna på enheterna Granskning och kontroll uppgav att de i systemet kan se orsakerna till att aktivitetsrapporten ska granskas manuellt. En handläggare uppgav att orsakerna ger en fingervisning om vad aktivitetsrapporten innehåller. Andra handläggare uppgav att de brukar titta på orsakerna till att aktivitetsrapporten har sorterats till manuell granskning, men att de ändå kontrollerar allt i rapporten. Kontrollhandläggarna upplevde att orsakerna till manuell granskning brukar stämma.

6.2 De flesta aktivitetsrapporter granskades inom 14 dagar

Enligt bestämmelserna ska aktivitetsrapporterna granskas skyndsamt. Vad som menas med skyndsamt är inte definierat i bestämmelserna, men IAF har i den här granskningen definierat skyndsamt som inom 14 dagar från det att en aktivitetsrapport kom in till Arbetsförmedlingen till att aktivitetsrapporten granskades.

Ärendegranskningen visar att 70 procent (64–76 %) av aktivitetsrapporterna som skickades in i december 2020 granskades av kontrollhandläggarna inom 14 dagar. Det ger en skattning av att 22 800–33 100 aktivitetsrapporter inte blev granskade inom 14 dagar. Statistiken visar dock att tiden från inskickad aktivitetsrapport till att den granskas sedan dess successivt har minskat, se avsnitt 4.1.2.

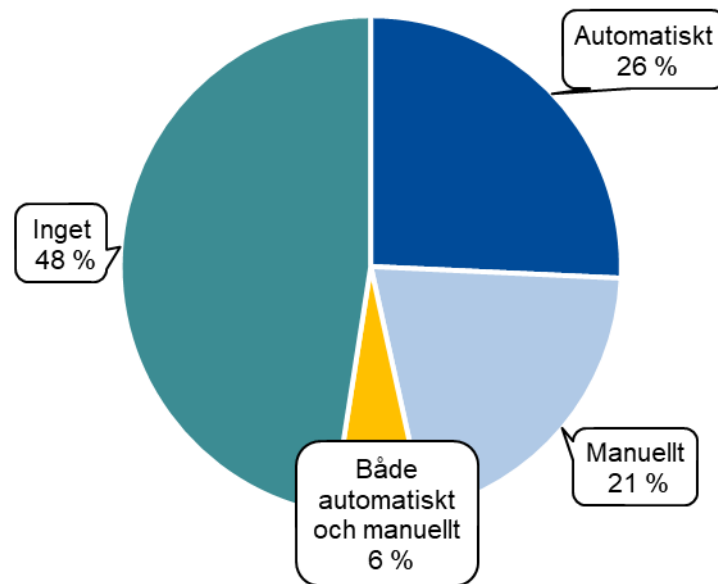
6.3 De flesta arbetssökande hade en handlingsplan

IAF:s ärendegranskning av de manuellt granskade aktivitetsrapporterna visar att 96 procent (92–98 %) av de arbetssökande hade en handlingsplan.

6.4 Flera arbetssökande hade två olika sökintervall i handlingsplanen

Ett sökintervall fanns i drygt hälften av handlingsplanerna. Det varierade om sökintervallet framställdes som ett krav för att anses som ett aktivt arbetssökande eller som ett förslag i den arbetssökandes handlingsplan. Det förekom också att sökintervall saknades i handlingsplanerna utan att det fanns en motivering till att sökintervallet har tagits bort.

Diagram 6.1: Sökintervall för automatiskt granskade aktivitetsrapporter

För 26 procent (20–31 %) av de arbetssökande fanns ett automatiskt framtaget sökintervall och i 21 procent (15–26 %) fanns ett manuellt angivet sökintervall. Det var 6 procent (3–10 %) som hade både ett automatiskt och ett manuellt sökintervall, vilket motsvarar 3 400–8 900 arbetssökande. I 88 procent av fallen med dubbla intervall var intervallen olika. Det innebär att 3 200–5 400 arbetssökande hade två olika rekommenderade sökintervall i sin handlingsplan.

Av de arbetssökanden som hade ett automatiskt framtaget sökintervall hade 24 procent (17–31 %) sökt arbeten enligt sökintervallet. För de arbetssökande som inte hade sökt enligt sitt automatiska sökintervall var intervallet 8–30 eller 6–20 arbeten. Det vanligaste var att den sökande hade sökt färre arbeten än sökintervallet, men även i några fall fler arbeten.

Av de arbetssökande som hade ett manuellt sökintervall hade 54 procent (48–59 %) sökt arbeten enligt sökintervallet. För de flesta av de som inte hade sökt enligt sitt manuella sökintervall var intervallet 4–20 arbeten. Det vanligaste var att den arbetssökande inte hade sökt några arbeten alls eller hade sökt 1 arbete.

Samtliga intervjuade kontrollhandläggare uppgav att om det framgår av aktivitetsrapporten att den arbetssökande inte sökt arbeten aktivt, tittar kontrollhandläggaren på planeringen i den arbetssökandes individuella handlingsplan. Handlingsplanen ger tillsammans med annan information en bild av den arbetssökandes situation. Om handlingsplanen är några år gammal eller saknas kan till exempel daganteckningar vara ett kompletterande underlag vid granskningen av aktivitetsrapporter. En kontrollhandläggare uppgav att de arbetssökandes handlingsplaner är mer uppdaterade i dag än tidigare. Om en underrättelse skickas till

arbetslöshetskassan när en handlingsplan saknas, skickar kontrollhandläggaren med information om det.

6.5 Datum för sökta arbeten är ibland utanför den period som aktivitetsrapporten avser

Det förekommer att arbetssökande redovisar sökta arbeten utanför den aktuella period som aktivitetsrapporten avser. En av kontrollhandläggarna uppgav att om arbetssökande bara har uppgett datum utanför den månaden som aktivitetsrapporten avser, är bedömningen att hen inte har sökt några arbeten. Följden blir att en underrättelse skickas till arbetslöshetskassan. Flera kontrollhandläggare kompletterar uppgifterna genom att även kontrollera i daganteckningar och i tidigare aktivitetsrapporter för att se om det förekommer någon ytterligare redovisning av sökta arbeten under den aktuella månaden.

6.6 Rapporteringsperioden i aktivitetsrapporter är ibland flera månader

Vår pilotgranskning visar att det förekommer att aktivitetsrapporter kunde avse flera månader. I vissa fall fanns det inga sökta arbeten den månaden som aktivitetsrapporten avsåg. IAF frågade Arbetsförmedlingen i vilka fall det är möjligt att en aktivitetsrapport avser flera månader. Arbetsförmedlingen svarade att de hade identifierat ett fel som innebar att vissa arbetssökande hade fått ett felaktigt inlämningsintervall³¹. Arbetsförmedlingen har åtgärdat felet under första halvåret 2021³².

I vissa fall ska aktivitetsrapporten kunna avse en längre period än en kalendermånad. Det är när den arbetssökande blev arbetslös den 20:e eller senare i månaden, och därför aktivitetsrapporterar först efter nästföljande kalendermånads utgång.³³ Kontrollhandläggarna uppgav att de då gör en sammantagen bedömning för perioden eller en bedömning av om den arbetssökande har sökt arbeten månaden efter inskrivningsdatumet.

---

³¹ Arbetsförmedlingens skriftliga svar 2020-11-19. Arbetsförmedlingen identifierade att det var 1 501 personer som hade ett felaktigt inlämningsintervall på grund av felregistrering. Av de 1 501 hade 741 personer sökandekategorierna helt arbetslös (sökandekategori 11), deltidsarbetslös (sökandekategori 21) eller timanställd (sökandekategori 22).

³² Arbetsförmedlingens faktagranskning 2021-09-08.

³³ En reglering finns sedan april 2021 i 4 § Arbetsförmedlingens föreskrifter (AFFS 2021:1) om aktivitetsrapport, anvisning till arbete och underrättelse till arbetslöshetskassa.

6.7 Arbetsförmedlingen borde ha skickat fler underrättelser

Enheterna Granskning och kontroll har i uppgift att skicka en underrättelse till arbetslöshetskassan om det kan antas att den arbetssökande inte uppfyller de allmänna villkoren, missköter arbetssökandet, förlänger tiden i arbetslöshet eller orsakar sin arbetslöshet, samt när hen åter uppfyller de allmänna villkoren.

Den underrättelseorsak som främst går att koppla till granskningen av aktivitetsrapporter är ”Söker inte arbete aktivt” och ”Söker inte anvisat arbete”.

Enheterna Granskning och kontroll underrättade arbetslöshetskassan i 14 procent (9–18 %) av aktivitetsrapporterna som ingick i vår målpopulation³⁴. IAF bedömer att underrättelsen var korrekt i samtliga fall. Den vanligaste underrättelseorsaken var att den arbetssökande inte aktivt hade sökt lämpliga arbeten³⁵.

Exempel från ärendegranskningen där underrättelser borde ha skickats

- I aktivitetsrapporten fanns bara ett sökt arbete och det var dessutom identiskt med ett redovisat arbete månaden innan.
- I aktivitetsrapporten fanns inga sökta arbeten för perioden som aktivitetsrapporten avsåg.

Vi har också granskat om en underrättelse borde ha skickats utifrån de krav Arbetsförmedlingen ställde i december 2020 för att anses vara aktivt arbetssökande. IAF bedömer att en underrättelse skulle ha skickats i ytterligare drygt 1 procent av fallen (0,4–4 %) vilket motsvarar drygt 1 000 fall (300–3 200), eftersom den arbetssökande inte aktivt hade sökt lämpliga arbeten enligt Arbetsförmedlingens kriterier.

Arbetsförmedlingen har ett inbyggt stickprov i den automatiska granskningen som innebär att vissa aktivitetsrapporter granskas manuellt trots att de uppfyller kriterierna för att kunna granskas automatiskt. Vi har tagit fram statistik som visar att det var 1,6 procent av aktivitetsrapporterna i stickprovet i december 2020 som ledde till en underrättelse. Anledningen till underrättelserna var att de arbetssökande inte aktivt hade sökt arbete.

---

³⁴ Digitalt inskickade aktivitetsrapporter av arbetssökande som hade möjlighet att ansöka om arbetslöshetsersättning.

³⁵ 43 § punkt 5 ALF.

7 Slutsatser

Det här kapitlet redovisar granskningens slutsatser. IAF bedömer att Arbetsförmedlingens granskning av aktivitetsrapporter i stora delar fungerar tillfredsställande. Men IAF har också identifierat en brist och anmärker på att Arbetsförmedlingen inte skickade alla underrättelser som de borde ha skickat till arbetslöshetskassorna. Kapitlet redovisar även utvecklingsområden som IAF har identifierat i granskningen.

IAF bedömer att Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter i stora delar fungerar tillfredsställande eftersom

- Arbetsförmedlingens kriterier för den automatiska och riskbaserade granskningen fungerar i stort
- Arbetsförmedlingens manuella granskning av aktivitetsrapporter oftast sker enhetligt
- tiden från inskickad aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingens granskning har minskat till en rimlig nivå
- Arbetsförmedlingen kvalitetssäkrar kontrollen av aktivitetsrapporter
- Arbetsförmedlingen har ökat kravet på antalet sökta arbeten.

IAF riktar en anmärkning till Arbetsförmedlingen eftersom

- Arbetsförmedlingen inte skickade alla underrättelser till arbetslöshetskassorna som de borde ha skickat med anledning av innehållet i aktivitetsrapporterna.

IAF har identifierat några utvecklingsområden för Arbetsförmedlingens granskning av aktivitetsrapporter:

- Det finns en risk att det tar lång tid innan Arbetsförmedlingen identifierar arbetssökande som behöver stöd.
- Arbetsförmedlingens kontroll försvåras när arbetssökande kan redovisa sökta arbeten utanför gällande rapporteringsperiod.
- Arbetsförmedlingens information till arbetssökande om sökintervall är i vissa fall otydlig.
- Arbetsförmedlingens beräkning av identiska arbeten vid den automatiska granskningen av aktivitetsrapporter är ibland för generös.

7.1 Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter fungerar i stora delar tillfredsställande

Granskning av aktivitetsrapporter är en viktig del i Arbetsförmedlingens kontroll av om de arbetssökande uppfyller villkoren för rätt till arbetslöshetsersättning. IAF har i tidigare rapporter bedömt att det fanns en risk att aktivitetsrapporter inte granskades enligt framtagna rutiner och att Arbetsförmedlingen inte använde aktivitetsrapporter

som det kontrollverktyg som det var tänkt.³⁶ Den här rapporten visar att Arbetsförmedlingen sedan september 2019 granskar samtliga aktivitetsrapporter på ett mer systematiskt sätt.

IAF bedömer att Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter i stora delar fungerar tillfredsställande både när det gäller den manuella och den automatiska och riskbaserade granskningen. IAF konstaterar också att Arbetsförmedlingens automatisering av granskningen av aktivitetsrapporter innebär att en stor mängd aktivitetsrapporter kan granskas på kort tid. Samtidigt är det viktigt att automatiseringen sker korrekt, eftersom eventuella felaktigheter i automatiken kan resultera i att rättssäkerheten och likabehandlingen kan äventyras.

7.1.1 Arbetsförmedlingens kriterier för den automatiska och riskbaserade granskningen fungerar i stort

IAF bedömer att Arbetsförmedlingens kriterier för den automatiska och riskbaserade granskningen i stort sett är funktionella. Kriterierna grundar sig på en riskbedömning och tar hänsyn till bestämmelserna när det gäller aktivt arbetssökande och kontroll av obligatoriska aktiviteter. Till exempel sorteras aktivitetsrapporter till manuell granskning när arbetssökande har sökt för få arbeten. Arbetsförmedlingen har också en gräns för hur många av de arbetssökandes aktivitetsrapporter som kan granskas automatiskt i följd. Det IAF bedömer inte fungerar fullt ut beskrivs i avsnitt 7.2 och 7.3.

7.1.2 Arbetsförmedlingens manuella granskning av aktivitetsrapporter sker oftast enhetligt

Både IAF:s ärendegranskning och intervjuer med kontrollhandläggare visar att granskningen av aktivitetsrapporter oftast sker på ett enhetligt sätt. Enheterna Granskning och kontroll har ett tydligt fokus på enhetlig granskning av aktivitetsrapporter och granskar i de flesta fall aktivitetsrapporterna lika. Exempel på när granskning av aktivitetsrapporter inte sker enhetligt redovisas i avsnitt 7.2.

7.1.3 Tiden från inskickad aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingens granskning har minskat till en rimlig nivå

Statistiken visar att mediantiden från att aktivitetsrapporten kom in till att Arbetsförmedlingen granskade den har minskat betydligt sedan sommaren och hösten 2020, trots att antalet aktivitetsrapporter ökade under samma period. IAF

---

³⁶ IAF rapport 2018:5, Aktivitetsrapportering – till vilken nytta och för vem? och IAF rapport 2016:13, Arbetsförmedlingens handläggning av aktivitetsrapporter utan aktiviteter.

bedömer att tiden det tar från inskickad aktivitetsrapport till att den granskas låg på en rimlig nivå under våren 2021, då nästan alla aktivitetsrapporter granskades inom 14 dagar.

7.1.4 Arbetsförmedlingen kvalitetssäkrar kontrollen av aktivitetsrapporter

IAF konstaterar att Arbetsförmedlingen kvalitetssäkrar kontrollen av aktivitetsrapporter på flera olika sätt. IAF är positiv till att Arbetsförmedlingen till exempel har:

- ett inbyggt stickprov i den automatiska och riskbaserade granskningen, som gör att en del rapporter granskas manuellt trots att kriterierna för att kunna godkännas automatiskt är uppfyllda
- stickprov för att kontrollera att en arbetssökande har sökt de arbeten hen har redovisat i aktivitetsrapporten
- uppföljningar av effektivitet och regelefterlevnad i kontrollhandläggarnas arbete.

Vi har inte granskat Arbetsförmedlingens stickprov och uppföljningar och kan därför inte uttala oss om kvaliteten i dessa.

7.1.5 Arbetsförmedlingen har ökat kravet på antalet sökta arbeten

IAF bedömer att Arbetsförmedlingens krav på hur många arbeten som den arbetssökande skulle söka för att anses vara aktivt arbetssökande var för lågt i december 2020. Då räckte det enligt Arbetsförmedlingen för den arbetssökande att söka ett arbete. Bestämmelserna anger inte hur många arbeten som är tillräckligt för att anses som aktivt arbetssökande, men viss vägledning kan hämtas i rättspraxis där tre sökta arbeten under en månad inte ansågs motsvara aktivt arbetssökande³⁷. IAF ser positivt på att Arbetsförmedlingen efter december 2020 har ökat kravet på antalet arbeten som den arbetssökande ska ha sökt för att anses vara aktivt arbetssökande.

---

³⁷ Kammarrätten i Sundsvalls dom 2020-10-28, mål nr 1526-20.

7.2 Arbetsförmedlingen borde ha skickat fler underrättelser

IAF riktar en anmärkning till Arbetsförmedlingen

- för att Arbetsförmedlingen inte skickade alla underrättelser till arbetslöshetskassorna som de borde ha skickat med anledning av innehållet i aktivitetsrapporterna.

IAF bedömer att Arbetsförmedlingen borde ha skickat fler underrättelser till arbetslöshetskassorna med anledning av innehållet i aktivitetsrapporter än de faktiskt gjorde i december 2020.

Om underrättelser inte skickas till arbetslöshetskassorna, kan inte arbetssökande som missköter sig utredas för sanktion och den handlingskorrigerande effekten uteblir. Det kan leda till att arbetslöshetsersättning betalas ut felaktigt och att arbetssökande inte behandlas lika.

I bilaga 1 finns IAF:s fyrgradiga skala för bedömning av allvaret i de brister vi har funnit i vår tillsyn och granskning.

7.2.1 Arbetsförmedlingen borde ha skickat fler underrättelser vid den manuella granskningen av aktivitetsrapporter

Enligt Arbetsförmedlingens egna kriterier för när en underrättelse ska skickas, borde ytterligare drygt 1 000 underrättelser ha skickats till arbetslöshetskassan på grund av att den arbetssökande inte hade varit aktivt arbetssökande. IAF:s slutsats bygger på resultat från ärendegranskningen där den arbetssökande enligt aktivitetsrapporten inte hade sökt några arbeten eller där det sökta arbetet var identiskt med ett arbete som hade redovisats i föregående månads aktivitetsrapport.

7.2.2 Om Arbetsförmedlingen hade granskat fler aktivitetsrapporter manuellt hade antalet skickade underrättelser sannolikt varit fler

IAF:s granskning visar att 1,6 procent (cirka 550) av de aktivitetsrapporter som ingick i Arbetsförmedlingens stickprov i december 2020 ledde till en underrättelse för att den arbetssökande inte hade varit aktivt arbetssökande. Aktivitetsrapporterna i stickproven uppfyller Arbetsförmedlingens kriterier för att granskas automatiskt, men sorteras ändå ut för manuell granskning. IAF bedömer därmed att det är sannolikt att motsvarande andel av de aktivitetsrapporter som inte sorteras ut för manuell granskning, men som i övrigt uppfyllde samma kriterier som stickproven, borde ha lett till en underrättelse. Arbetsförmedlingen bör därför se över möjligheten

att göra granskningen av aktivitetsrapporter ännu mer träffsäker när det gäller att identifiera aktivitetsrapporter som kan leda till en underrättelse.

7.3 Utvecklingsområden för Arbetsförmedlingens granskning av aktivitetsrapporter

I avsnittet redovisas några utvecklingsområden som IAF har identifierat för Arbetsförmedlingens granskning av aktivitetsrapporter. Utvecklingsområdena redovisas utan särskild ordning.

7.3.1 Risk att det tar lång tid innan Arbetsförmedlingen identifierar arbetssökande som behöver stöd

IAF ser en risk med att Arbetsförmedlingens automatiska granskning av aktivitetsrapporter kan leda till att Arbetsförmedlingen får svårare att identifiera arbetssökande som har behov av stöd i sitt arbetssökande. Nyinskrivna kan nämligen få sin aktivitetsrapport godkänd automatiskt från första gången de aktivitetsrapporterar. Under IAF:s granskningsperiod kunde upp till fem aktivitetsrapporter i följd godkännas automatiskt, enligt Arbetsförmedlingens kriterier. Det riskerar därmed att gå en lång tid innan Arbetsförmedlingen för första gången granskar de arbetssökandes aktivitetsrapporter manuellt, och upptäcker eventuella svårigheter som inte den automatiska granskningen har kunnat identifiera.

IAF:s granskning visar också att Arbetsförmedlingen i vissa fall har godkänt aktivitetsrapporter automatiskt fler än fem gånger i följd. I november 2020 åtgärdade Arbetsförmedlingen felet, men denna granskning visar att det fortfarande förekommer att de arbetssökande får sin aktivitetsrapport granskad automatiskt fler än fem gånger i följd. IAF bedömer att Arbetsförmedlingen bör säkerställa att arbetssökande inte får för många aktivitetsrapporter i följd granskade automatiskt och fortsätta se över anledningarna till att så kan ske.

7.3.2 Arbetsförmedlingens kontroll försvåras när arbetssökande kan redovisa sökta arbeten utanför gällande rapporteringsperiod

IAF bedömer att Arbetsförmedlingens kontroll av aktivitetsrapporter försvåras och ibland blir felaktig eftersom det är möjligt för de arbetssökande att skriva datum för sökta arbeten utanför rapporteringsperioden. IAF menar att det även försvåras för de arbetssökande att göra rätt när de aktivitetsrapporterar när det är möjligt att redovisa aktiviteter både före och efter gällande rapporteringsperiod.

7.3.3 Arbetsförmedlingens information till arbetssökande om sökindervall är i vissa fall otydlig

IAF är positiv till Arbetsförmedlingens arbete med sökindervall, som innebär att arbetssökande i sin handlingsplan får ett intervall för hur många arbeten som de förväntas söka. Sökindervallet klargör kraven för de arbetssökande, men IAF bedömer att arbetet med sökindervall kan utvecklas ytterligare.

IAF bedömer att Arbetsförmedlingen brister i tydligheten för de arbetssökande när det gäller hur många arbeten de förväntas söka när det finns två olika sökindervall i handlingsplanen. Det blir också otydligt om Arbetsförmedlingen i den arbetssökandes handlingsplan framställer sökindervallet som ett krav för att anses aktivt arbetssökande, och ändå inte skickar en underrättelse om den arbetssökande söker färre arbeten än sökindervallet. Förutsebarheten för den arbetssökande minskar därmed. Genom att bara ha ett sökindervall i handlingsplanen och att informera arbetssökande enhetligt om sökindervallet, kan Arbetsförmedlingen öka tydligheten för och vägledningen till den arbetssökande.

IAF bedömer också att granskningen av aktivitetsrapporter kan vidareutvecklas när det gäller de arbetssökandes fokusräke. Varken den automatiska eller den manuella granskningen tar någon betydande hänsyn till fokusräket. Särskilt arbetssökande inom bristyrken bör till stor del fokusera på att söka arbeten inom sin yrkeskategori, där det finns en påtaglig brist på arbetskraft och Arbetsförmedlingen behöver kontrollera att det sker.

7.3.4 Arbetsförmedlingens beräkning av identiska arbeten vid automatisk granskning av aktivitetsrapporter är ibland för generös

IAF är positiv till att Arbetsförmedlingen i den automatiska granskningen av aktivitetsrapporter kontrollerar om arbetssökande har uppgett att hen har sökt identiska eller nära identiska arbeten. Men i den kontrollen finns en fast gräns för antalet arbeten som får vara identiska. IAF bedömer att den fasta gränsen är generös när arbetssökande har sökt ett fåtal arbeten. IAF menar att Arbetsförmedlingen bör överväga att beräkna identiska eller nära identiska arbeten i förhållande till det totala antalet sökta arbeten som den arbetssökande redovisar i sin aktivitetsrapport.

7.3.5 Högre andel kvinnor än män fick sin aktivitetsrapport granskad manuellt av Arbetsförmedlingen

IAF:s granskning visar att en högre andel kvinnor än män fick sin aktivitetsrapport granskad manuellt av Arbetsförmedlingen. IAF har inte analyserat vad skillnaden beror på, men menar att Arbetsförmedlingen bör utreda vad som förklarar skillnaden.

7.4 Redogörelse för åtgärder

Som ett led i IAF:s uppföljning ska Arbetsförmedlingen skriftligt redogöra för vilka åtgärder Arbetsförmedlingen har vidtagit med anledning av bristen som redovisas i avsnitt 7.2, nämligen att Arbetsförmedlingen inte skickade alla underrättelser till arbetslöshetskassorna som de borde ha skickat med anledning av innehållet i aktivitetsrapporterna.

Redogörelsen ska skickas till IAF och Arbetsmarknadsdepartementet senast den 29 april 2022.

Källor

Författningar

Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

IAF:s föreskrifter (IAFFS 2015:3) om lämpligt arbete.

Arbetsförmedlingens föreskrifter (AFFS 2021:1) om aktivitetsrapport, anvisning till arbete och underrättelse till arbetslöshetskassa.

Arbetsförmedlingens handläggarstöd

Arbetsförmedlingens handläggarstöd Aktivitetsrapportering, AFHS 2/2016 version 10.0.

Arbetsförmedlingens handläggarstöd Arbetssökandes handlingsplan, AFHS 7/2012 version 21.0.

IAF rapporter

IAF rapport 2020:8, Arbetsförmedlingens centralisering av kontrollarbetet.

IAF rapport 2018:5, Aktivitetsrapportering – till vilken nytta och för vem?

IAF rapport 2016:13, Arbetsförmedlingens handläggning av aktivitetsrapporter utan aktiviteter.

Material och skriftliga svar från Arbetsförmedlingen

Systemdokumentation och processmodell, 2020-04-07.

Förtydligande av systemlogiken, 2020-10-01.

Arbetsförmedlingens matris, 2020-11-26.

Svar om ärenden i pilotgranskning, 2020-12-10.

Falleranderegler och fritext, 2021-03-29.

Faktaundersökning av textstycken i rapporten, 2021-06-14.

Förändringar i den automatiska och riskbaserade granskningen av aktivitetsrapporter, 2021-03-26.

Rättsfall

Kammarrätten i Stockholms dom 2013-11-20, mål nr 872-13.

Kammarrätten i Sundsvalls dom 2020-10-28, mål nr 1526-20.

Bilaga 1: IAF:s skala för bedömning av brister

När vi genom vår tillsyn och granskning har funnit brister i tillämpningen av regelverket eller i den övriga verksamheten, ska vi påtala bristerna till den aktör vi har granskat. För att tydliggöra denna återkoppling och för att underlätta för aktören att vidta åtgärder för att komma till rätta med bristerna, bedömer vi allvaret i bristerna utifrån nedanstående fyrgradiga skala.

---

1. **Påpekande**
IAF påpekar en brist, när bristen inte har fått några eller endast små konsekvenser.
  2. **Anmärkning**
IAF riktar en anmärkning mot den aktör vi har granskat när bristen är av liten omfattning eller mindre allvarlig art.
  3. **Kritik**
IAF riktar kritik mot den aktör vi har granskat när bristen är omfattande men mindre allvarlig, eller när bristen är allvarlig men mindre omfattande.
  4. **Allvarlig kritik**
IAF riktar allvarlig kritik mot den aktör vi har granskat när bristen är av större omfattning eller avser allvarligare avsteg från gällande regelverk, eller av sådan art att den riskerar att skada arbetslöshetsförsäkringens legitimitet.
-

Bilaga 2: IAF:s granskningsresultat

En urvalsundersökning innebär att granskningens resultat innefattar ett visst mått av osäkerhet. Tabell B3.1 och B3.2 redovisar *skattningar* av granskningsresultaten för hela populationen. Skattningarna redovisas med ett konfidensintervall där den sanna siffran med 95 procents säkerhet beräknas ligga inom intervallet.

Kolumnen "Urval" visar hur många ärenden som granskats och fördelningen av dessa. I kolumnerna "Skattning antal" och "Skattning andel" redovisas en skattning av fördelningen för alla aktivitetsrapporter i rampopulationen³⁸. För mer information om urval och skattningsförfarande, se bilagorna *Statistikens framställning* och *Kvalitetsdeklaration*.

Manuellt granskade aktivitetsrapporter

Tabell B3.1: Granskningsfrågor och resultat av manuellt granskade aktivitetsrapporter inskickade i december 2020

Granskningsfrågor	Skattning	Konfidensintervall		Skattning	Konfidensintervall		Urval
	Antal	Antal		Andel %	Andel %		
	Antal	Min	Max	Andel	Min	Max	
Fanns handlingsplan?							
Ja	89 182	86 209	90958	95,8	92,6 ^a	97,7 ^a	281
Nej	3 223	1 675	6 051	3,5	1,8 ^a	6,5 ^a	11
Ej aktiv plan	694	167	2 793	0,7	0,18 ^a	3,0 ^a	2
Totalt	93 099						294
Hade sökande sökintervall?							
Ja, automatiskt	24 041	19 192	28 890	25,8	20,6	31,1	77
Ja, manuellt	19 138	14 606	23 670	20,6	15,6	25,5	56

³⁸ Alla manuellt granskade aktivitetsrapporter inskickade i december 2020 av personer som har haft möjlighet att söka arbetslöshetsersättning.

Granskningsfrågor	Skattning Antal	Konfidensintervall Antal		Skattning Andel %	Konfidensintervall Andel %		Urval
Ja, båda	5 602	3 444	8 938	6,0	3,7 ^a	9,6 ^a	17
Nej	44 317	38 809	49 826	47,6	41,6	53,6	144
<i>Totalt</i>	<i>93 099</i>						<i>294</i>
Om manuellt sökintervall – har sökande sökt enligt intervallet?							
Ja	12 937	11 750	14 124	53,8	48,8	58,8	39
Nej	11 109	9 922	12 296	46,2	41,2	51,2	32
<i>Totalt</i>	<i>24 046</i>						<i>71</i>
Om automatiskt sökintervall – har sökande sökt enligt intervallet?							
Ja	7 180	5 148	9 213	24,2	17,3	31,1	25
Nej	22 462	20 430	24 495	75,8	68,9	82,7	69
<i>Totalt</i>	<i>29 643</i>						<i>94</i>
Har sökande sökt lämpliga arbeten?							
Ja	74 997	72 157	76 633	95,5	91,9 ^a	97,6 ^a	241
Nej	347	47	2 513	0,4	0,06 ^a	3,2 ^a	1
Delvis	2 826	1 413	5 497	3,6	1,8 ^a	7,0 ^a	9
Går ej att bedöma	347	47	2 513	0,4	0,06 ^a	3,2 ^a	1
<i>Totalt</i>	<i>78 517</i>						<i>252</i>
Är aktivitetsrapporten granskad inom 14 dagar?							
Ja	65 138	60 040	70 237	70 %	64,4 %	75,5	204
Nej	27 960	22 862	33 059	30 %	24,5 %	35,5	90
<i>Totalt</i>	<i>93 099</i>						<i>294</i>

Granskningsfrågor	Skattning Antal	Konfidensintervall Antal		Skattning Andel %	Konfidensintervall Andel %		Urval
Stämmer fallerandeorsakerna*?							
Ja	92 751	90 585	93 053	99,6 %	97,3 ^a	99,95 ^a	293
Nej	347	47	2 421	0,4 %	0,05 ^a	2,6 ^a	1
Totalt	93 099						294
Borde aktivitetsrapporten istället ha godkänts i den automatiska granskningen?							
Ja	0	-	-	0	-	-	0
Nej	93 099	-	-	100	-	-	294
Totalt	93 099						294
Har Arbetsförmedlingen underrättat arbetslöshetskassan med anledning av aktivitetsrapporten?							
Ja	12 846	9 230	16 461	13,8 %	9,9	17,7	37
Nej	80 253	76 637	83 869	86,2 %	82,3	90,1	257
Totalt	93 099						294
Var underrättelsen korrekt?							
Ja	12 846	-	-	100	-	-	37
Nej	0	-	-	0	-	-	0
Totalt	12 846						37
Om ej skickad underrättelse, borde det ha gjorts?							
Ja	1 042	321	3 170	1,3 %	0,4 ^a	3,95 ^a	3
Nej	79 212	77 042	79 932	98,7 %	96,0 ^a	99,6 ^a	254
Totalt	80 253						257

^a Logit konfidensintervallsgränser beräknas för procent utanför intervallet, 10–90 %.

Automatiskt granskade aktivitetsrapporter

Tabell B3.2: Granskningsfrågor och resultat av automatiskt granskade aktivitetsrapporter inskickade i december 2020

Granskningsfrågor	Skattning	Konfidensintervall		Skattning	Konfidensintervall		Urval
	Antal	Antal		Andel %	Andel %		
	Antal	Min	Max	Andel	Min	Max	
Fanns handlingsplan för november?							
Ja	54 589	53 017	55 308	97,7	94,9 ^a	99,0 ^a	258
Nej	736	279	1 956	1,3	0,5 ^a	3,5 ^a	5
Historisk handlingsplan	542	111	2 179	1,0	0,2 ^a	3,9 ^a	2
Totalt	55 867						265
Hade sökande sökintervall?							
Ja, automatiskt	12 002	9 159	14 846	21,5	16,4	26,6	60
Ja, manuellt	18 420	15 090	21 751	33,0	27,0	38,9	82
Ja, båda	4 464	2 905	6 649	8,0	5,2 ^a	11,9 ^a	24
Nej	20 980	17 507	24 453	37,6	31,3	43,8	99
Totalt	55 867						265
Om manuellt sökintervall – har sökande sökt enligt intervallet?							
Ja	22 045	20 557	22 563	96,7	90,2 ^a	99,0 ^a	99
Nej	747	227	2 234	3,3	1,0 ^a	9,8 ^a	6
Totalt	22 791						105
Om automatiskt sökintervall – har sökande sökt enligt intervallet?							
Ja	16 556	16 543	16 583	100	-	-	84
Nej	-	-	-	-	-	-	0
Totalt	16 556						84

Granskningsfrågor	Skattning Antal	Konfidensintervall Antal		Skattning Andel %	Konfidensintervall Andel %		Urval
Ar de sökta jobben lämpliga/rimliga arbeten?							
Ja	52 421	50 369	53 706	94,3	90,6 ^a	96,6 ^a	249
Nej	271	33	1 946	0,5	0,06 ^a	3,5 ^a	1
Delvis	2 904	1 723	4 893	5,2	3,1 ^a	8,8 ^a	14
Totalt	55 596						264
Borde rapporten sorterats ut för manuell granskning?							
Ja	0	-	-	-	-	-	0
Nej	55 867	-	-	100	-	-	265
Totalt	55 867						265

^a Logit konfidensintervallsgränser beräknas för procent utanför intervallet, 10–90 %.

Bilaga 3: IAF:s intervjuguide för kontrollhandläggare

- Hur många är ni på din enhet som granskar aktivitetsrapporter?
- Har du några sidouppdrag?
- Hur lång tid ungefär tar en enkel granskning respektive en svårare granskning av en aktivitetsrapport?
- Hur länge har du granskat aktivitetsrapporter på enheten Granskning och kontroll?
- Vilka stöddokument eller handläggarstöd använder du när du granskar en aktivitetsrapport? Är stöddokumentet ett bra stöd i arbetet?
- Berätta – steg för steg – vad gör du när du granskar en aktivitetsrapport?
- Tittar du på kontrollorsakerna när du granskar en aktivitetsrapport?
- Tittar du på innehållet i handlingsplanen när du granskar en aktivitetsrapport?
- Hur bedömer du en aktivitetsrapport när arbetssökande redovisar sökta arbeten med datum utanför rapporteringsperioden?
- Hur bedömer du en aktivitetsrapport som avser en längre period än en månad?
- Om en arbetssökande har markerat en obligatorisk aktivitet som genomförd respektive inte genomförd, kontrollerar du uppgiften?
- Hur gör du bedömningen att arbetssökande har sökt lämpliga arbeten?
- Om en arbetssökande har ett fokusyrke, tar du hänsyn till det i bedömningen av lämpliga arbeten?
- Hur gör du jämförelsen med föregående aktivitetsrapport?
- Har du erfarenhet av att det står något annat än sökta arbeten i raderna för sökta arbeten i aktivitetsrapporter?
- Hur hanterar du arbetssökandes kompletteringar till en aktivitetsrapport om det är inom de 14 dagarna aktivitetsrapporten kan skickas in, respektive om kompletteringen kommer in efter inlämningsperioden?
- Tycker du att systemen stödjer ditt arbete med granskning av aktivitetsrapporter?
- Om ni har önskemål om ändringar i arbetsprocessen för hur granskningar av aktivitetsrapporter sker, hur tas de önskemålen om hand?

- Hur uppfattar du att rollfördelningen fungerar mellan er kontrollhandläggare och arbetsförmedlarna när det gäller aktivitetsrapporter?
- Finns det några skillnader mellan att granska en digital aktivitetsrapport och en som kommer in som pappersblankett eller lämnats muntligt?
- Har du något övrigt du vill berätta om granskningen av aktivitetsrapporter?

Postadress:
IAF
Box 210
641 22 Katrineholm

Telefon: 0150 - 48 70 00
Fax: 0150 - 48 70 02
E-post: iaf@iaf.se
Webbplats: www.iaf.se

